

Dofinansowane przez
Unię Europejską

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRYZNANIE POMOCY

**w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
dla interwencji I.10.1.1**

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)

w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla
konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów,
przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży
(w tym bezpośredniej)

Spis treści

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów	3
1. Słownik pojęć	3
2. Wykaz skrótów	4
§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy	7
§ 3. Warunki przyznania pomocy	8
Wysokość i zakres pomocy	11
Koszty podlegające dofinansowaniu	12
Ocena racjonalności kosztów	14
Zasady wypłaty zaliczki	14
Przesłanki odmowy przyznania pomocy	15
§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji	15
§ 5. Procedura przyznawania pomocy	18
§ 6. Zawarcie umowy	22
§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność	22
§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa	23
§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy	26
1. Akty prawne Unii Europejskiej	26
2. Akty prawne krajowe	27
3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	28
Załączniki do Regulaminu	30

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy;

data pewna – czynność prawna polegająca na umieszczeniu na dokumencie np. umowie dzierżawy, jakiegokolwiek wzmianki przez organ państwowy, organy i jednostki samorządu terytorialnego albo przez notariusza; dokument ten będzie miał datę pewną od daty zamieszczenia na nim ww. wzmianki;

działalność rolnicza – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;

dzień przyznania pomocy – dzień zawarcia umowy;

gospodarstwo – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115, przy czym do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;

inwestycja budowlana – inwestycja polegająca na budowie, przebudowie budynku lub budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub remoncie połączonym z modernizacją budynku lub budowli;

klaster – współpraca różnych podmiotów prowadzona na podstawie umowy;

kontrola na miejscu – kontrola, o której mowa w pkt 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR;

numer EP – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 885 z późn. zm.);

odtworzeniowy charakter inwestycji – zastąpienie istniejącego budynku lub rzeczy ruchomej (np. maszyny, urządzenia, wyposażenia, budowli) lub ich części nowym odtworzonym budynkiem lub rzeczą ruchomą, bez zwiększania zdolności produkcyjnych o co najmniej 25% lub bez gruntownej zmiany charakteru produkcji czy zastosowanej technologii;

płatność końcowa – płatność po zrealizowaniu całej operacji;

Polski FADN/ FSDN – System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonujący w ramach sieci zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN) /sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN);

produkcja ekologiczna – produkcja ekologiczna o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848, potwierdzona aktualnym certyfikatem;

produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;

projekt budowlany – projekt o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn. zm.);

przygotowanie do sprzedaży – czynności niezbędne do przygotowania nieprzetworzonych produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, w szczególności takie jak: czyszczenie, mycie, sortowanie, pakowanie produktów rolnych w gospodarstwie;

przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – wartość sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;

Regulamin – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rok wyjściowy – rok kalendarzowy, w którym jest składany WOPP, a w przypadku:

- wniosku następcy prawnego beneficjenta – rok wyjściowy określony w biznesplanie pierwotnego beneficjenta,
- wniosku nabywcy całości albo części gospodarstwa beneficjenta – rok, w którym składany jest wniosek nabywcy;

rolnik – rolnik, o którym mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 93 ust. 1 ustawy PS WPR;

użytek rolny – użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy PS WPR

użytkowanie wieczyste – grunty oddawane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i osobom prawnym stanowiące własność Skarbu Państwa a położone w granicach administracyjnych miast oraz grunty Skarbu Państwa położone poza tymi granicami, lecz włączone do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazane do realizacji zadań jego gospodarki, a także grunty stanowiące własność JST lub ich związków;

wniosek o przyznanie pomocy – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 16 ustawy PS WPR;

wniosek o płatność – wniosek o płatność, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy PS WPR;

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy;

zaliczka – zaliczka, o której mowa w art. 97 ust. 2 ustawy PS WPR;

zwierzęta gospodarskie – zwierzęta zaliczane do zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich

2. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

GVA – wzrost wartości dodanej brutto;

I.6.2 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych w ramach PS WPR

I.6.4 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrownej w ramach PS WPR

I.10.1.1 – interwencja Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w ramach PS WPR

I.10.5 – interwencja Rozwój małych gospodarstw w ramach PS WPR

JST – jednostka samorządu terytorialnego

Kc – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 z późn., zm.);

Kpa – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);

KPO A 1.4.1 - Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy;

KSH – ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, z późn. zm.);

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

obszar A – obszar w ramach I.10.1.1 A w którym wspierane są operacje dotyczące rozwiązań rolnictwa precyzyjnego w budynkach lub budowlach służących produkcji zwierzęcej;

obszar B – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące produkcji ekologicznej;

obszar C – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej);

obszar D – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru;

OZC – okres związania celem;

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

PUE – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;

rozporządzenie 1308/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2022/127 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);

UR – użytki rolne;

ustawa o ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363,);

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483,);

ustawa o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw – ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1145);

ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703);

ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1502);

ustawa o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu – ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1318);

ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1228);

ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.);

ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815);

ustawa o środkach ochrony roślin – ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. 2024 r. poz. 630, z późn. zm.);

ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych – ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);

ustawa PPSA – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143);

ustawa Prawo spółdzielcze – ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2024 r. poz. 593, z późn. zm.);

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);

WOP – wniosek o płatność;

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa;

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach interwencji I.10.1.1 – obszar C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej).
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze WOPP.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Regulamin może być zmieniony w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej, w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
 - 1) w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy nie złożono żadnego WOPP lub
 - 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - 3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obciążone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
 - 1) stoi na straży praworządności;
 - 2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
 - 3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
 - 4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.

§ 3. Warunki przyznania pomocy

1. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który dla obszaru C wynosi 678 371 590,58 zł.
2. O przyznanie pomocy będzie mógł ubiegać się rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, bądź wspólnicy spółki cywilnej prowadzący działalność rolniczą w ramach spółki cywilnej, jeżeli spełnia następujące warunki:
 - 1) prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie w wysokości co najmniej 75 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych;
 - 2) w dniu złożenia WOPP ma ukończone 18 lat – w przypadku osoby fizycznej;
 - 3) posiada numer EP.
3. W przypadku rolnika będącego wspólnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer EP został nadany spółce cywilnej oraz jeżeli:
 - 1) gospodarstwo, w którym będzie realizowana operacja, stanowi wkład wniesiony do tej spółki oraz w ramach umowy tej spółki jest prowadzona działalność rolnicza określona w ust. 2 pkt. 1;
 - 2) każdy ze wspólników będący osobą fizyczną spełnia warunek określony w ust. 2 pkt. 2;
 - 3) każdy ze wspólników będący osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH, albo przedsiębiorcą zagranicznym będącym osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału, spełnia warunki wymienione w ust. 4.
4. W przypadku rolnika będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH pomoc jest przyznawana, jeżeli ponadto rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP.
5. Wysokość przychodu, o której mowa w ust. 2 pkt 1, określa się uwzględniając przychody ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie z nie więcej niż dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP.
6. W celu ustalenia przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie o którym mowa w ust. 2 pkt 1 uwzględnia się przychód udokumentowany:
 - fakturą (dawniej faktura VAT) lub fakturą VAT RR,
 - wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących,
 - rachunkiem wraz z potwierdzeniem przelewu,
 - umową kupna–sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu,
 - informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.Jest to katalog zamknięty.
7. Pomoc przyznaje się, jeżeli:
 - 1) rolnik jest posiadaczem gospodarstwa o powierzchni UR nie większej niż 300 ha, a w przypadku wspólników spółki cywilnej gospodarstwo wniesione do spółki ma powierzchnię UR nie większą niż 300 ha;

- 2) wielkość ekonomiczna gospodarstwa w roku wyjściowym wynosi co najmniej 25 tys. euro i nie więcej niż 250 tys. euro.
8. Ustalając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP w szczególności będące przedmiotem:
 - 1) własności;
 - 2) użytkowania wieczystego;
 - 3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST;
 - 4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP;
 - 5) dzierżawy krótkoterminowej albo użytkowania krótkoterminowego – dotyczy użytkowania albo dzierżawy działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy lub małżonkowi (w przypadku wspólnego prowadzenia gospodarstwa) przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową lub podstawowe wsparcie dochodów);
 - 6) użytkowania w ramach wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.
9. UR identyfikuje się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych według stanu na dzień złożenia WOPP.
10. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro. Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji opracowanych zgodnie ze standardami Unii Europejskiej. W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce.
11. W przypadku gdy grunty uwzględnione przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa są położone w różnych okręgach Polskiego FADN/ FSDN, ustalając wielkość ekonomiczną tego gospodarstwa bierze się pod uwagę współczynniki standardowej produkcji obliczone dla tego z okręgów, w którym jest położona największa część tych gruntów.
12. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa jak i wielkości produkcji prowadzonej w gospodarstwie w roku wyjściowym bierze się pod uwagę:
 - 1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średnioroczny;
 - 2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.
13. Pomoc przyznaje się w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw poprzez:
 - 1) racjonalizację technologii produkcji lub
 - 2) wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub
 - 3) zmianę profilu produkcji, lub
 - 4) poprawę jakości produkcji, lub

5) zwiększenie wartości dodanej produktu.

Jest to katalog zamknięty. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa w roku docelowym można wykazać w dokumentacji aplikacyjnej jako wynik realizowanej operacji w sytuacji w której miałyby to jednocześnie związek ze zmianą profilu produkcji lub wprowadzeniem nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji. Zwiększenie obsady zwierząt można wykazać jeśli jest to wynikiem realizowanej operacji. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa do powierzchni gruntu odpowiadającej rozmiarem areałowi wskazanemu w dokumentacji aplikacyjnej oraz zwiększenie obsady zwierząt musi nastąpić najpóźniej do dnia złożenia WOP końcową. Zwiększenie areału należy udokumentować w sposób określony w ust. 8. W przypadku dokumentowania ww. faktu w sposób określony w ust. 8 pkt 5, przyznanie jednolitej płatności obszarowej wnioskodawcy lub jego małżonkowi na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowego wsparcia dochodów w ramach PS WPR do tych gruntów musi nastąpić do dnia złożenia ww. WOP.

14. Pomoc przyznaje się na operację, która:

- 1) przyczyni się do poprawy konkurencyjności gospodarstwa rolnego i jego zorientowania na rynek w wyniku jego restrukturyzacji, przez którą rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności, dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa; restrukturyzacja ma być oparta o orientację rynkową;
- 2) w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust. 13;
- 3) obejmuje wyłącznie inwestycje (materialne lub niematerialne) związane bezpośrednio z obszarem C;
- 4) dotyczy produkcji lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- 5) dotyczy produkcji w zakresie zwierząt gospodarskich, w przypadku produkcji zwierzęcej;
- 6) przewiduje zastosowanie dostępnych na rynku technologii, które zapewnią ograniczenie szkodliwego wpływu rolnictwa na środowisko, energooszczędnych lub niskoemisyjnych, w przypadku możliwości ich racjonalnego zastosowania;
- 7) nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
- 8) jest w sposób racjonalny dostosowana do zasobów gospodarstwa oraz planowanej koncepcji zmian w gospodarstwie.

15. Jeżeli operacja dotyczy produkcji ekologicznej prowadzonej w gospodarstwie oraz w przypadku gdy jednocześnie:

- 1) w dniu złożenia WOPP co najmniej 80% powierzchni UR gospodarstwa są objęte systemem rolnictwa ekologicznego lub co najmniej 50% powierzchni UR i cała produkcja zwierzęca, której dotyczy operacja, są objęte systemem rolnictwa ekologicznego;
- 2) rolnik prowadzi działalność rolniczą, z której rolnik uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie metodami ekologicznymi w wysokości co najmniej 45 tys. zł.,
- nie można otrzymać wsparcia w obszarze C (oraz w obszarach A i D).

16. Nie wspiera się gospodarstw w zakresie:

- 1) chowu drobiu, chyba że produkcja jest ekologiczna albo w wyniku operacji nastąpi zmiana chowu z konwencjonalnego na ekologiczny;

- 2) hodowli zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego;
 - 3) nabycia sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach interwencji I.6.2 lub nabycia sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia gospodarki wędrowniej wspieranych w ramach interwencji I.6.4.
17. Pomoc przyznaje się, jeżeli inwestycja objęta operacją:
- 1) ma bezpośredni związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie;
 - 2) spełnia wymagania określone przepisami prawa mającymi do niej zastosowanie;
 - 3) jest kompletna i zdalna do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania, a przewidywany okres jej ekonomicznej użyteczności jest dłuższy niż 1 rok.
18. Nie są wspierane inwestycje:
- 1) które mają charakter odtworzeniowy;
 - 2) trwale związane z nieruchomością, położone na gruntach innych niż stanowiące własność wnioskodawcy lub przedmiot użytkowania wieczystego.
19. Pomoc przyznaje się na operacje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia WOPP. Zakres operacji określa wnioskodawca w zestawieniu rzeczowo- finansowym operacji we WOPP. Termin rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji został określony w § 3 ust. 7 umowy.
20. Pomoc może zostać przyznana w obszarze C beneficjentowi I.10.5:
- 1) jeśli ubiega się o nią po zrealizowaniu biznesplanu w ramach I.10.5 co zostało potwierdzone przez ARiMR oraz
 - 2) na inwestycje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli wraz z ich integralnym wyposażeniem.
21. W przypadku rolników będących członkami organizacji producentów rolnych realizującej Program Operacyjny wspierany ze środków Unii Europejskiej w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115, nie przyznaje się pomocy na działania/inwestycje realizowane w ramach tego Programu Operacyjnego.
22. W przypadku gdy wnioskodawca i gospodarstwo będące w jego posiadaniu spełniają warunki przyznania pomocy zarówno w ramach I.10.1.1 jak i innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, ARiMR nie przyznaje pomocy na inwestycje, które mogą być realizowane w ramach innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, jeżeli w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy w I.10.1.1 został ogłoszony albo trwa nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach innych interwencji PS WPR albo A.1.4.1 KPO, chyba że te inwestycje stanowią integralny element inwestycji realizowanej w ramach I.10.1.1 obszar C.
23. Jeżeli wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania ustawy PZP, to ma obowiązek ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP.

Wysokość i zakres pomocy

24. Pomoc przyznaje się:
- 1) w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;
 - 2) w wysokości nieprzekraczającej maksymalnej wysokości pomocy i maksymalnego dopuszczalnego poziomu pomocy;
 - 3) na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł.

25. Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w obszarze C wynosi 1 mln,300 tys. zł, przy czym:
- 1) 1 mln zł – w przypadku inwestycji polegających na budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania,
 - 2) 300 tys. zł na inne inwestycje niż wymienione w pkt 1 związane z obszarem C.
26. W przypadku ubiegania się o pomoc w więcej niż jednym obszarze I.10.1.1 limity nie łączą się, co oznacza, że w okresie realizacji PS WPR na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w ramach tej interwencji nie można przyznać i wypłacić więcej niż 1 mln 300 tys. zł, przy czym:
- 1) 1 mln zł łącznie na inwestycje o których mowa w ust. 25 pkt 1 oraz możliwe do zrealizowania w obszarze B polegające na:
 - a) budowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych obiektów),
 - b) zapewnieniu wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań.
 - c) budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania,
 - 2) 300 tys. zł łącznie na pozostałe inwestycje, inne niż wymienione w pkt 1, możliwe do zrealizowania w obszarach A-D,
 - przy czym ustalając limit uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych w obszarach A-D, w tym zrealizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących w obszarze D i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych w obszarach A-D, w tym operacji realizowanych w obszarze D przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.
27. W obszarze C maksymalny dopuszczalny poziom pomocy wynosi 45% kosztów kwalifikowalnych za wyjątkiem operacji realizowanej przez rolnika, który w dniu złożenia WOPP ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat) - wtedy poziom pomocy wynosi 65% kosztów kwalifikowalnych.
28. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach.
29. Maksymalny okres realizacji operacji wynosi 24 miesiące od dnia przyznania pomocy, jeżeli operacja będzie realizowana w jednym lub dwóch etapach, przy czym w przypadku operacji dwuetapowych zakończenie realizacji pierwszego etapu operacji musi nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

Koszty podlegające dofinansowaniu

30. Pomoc w obszarze C przyznaje się na operacje dotyczące:
- 1) produkcji rolnej prowadzonej w gospodarstwie, polegające na zwiększaniu dochodowości produkcji poprzez bezpieczne dla konsumenta i efektywne przedłużanie trwałości produktów, przechowywalność oraz lepsze przygotowanie do sprzedaży (w tym bezpośredniej),
 - 2) wyłącznie nieprzetworzonych produktów rolnych wyprodukowanych w gospodarstwie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi.
31. Do wsparcia kwalifikują się:
- 1) inwestycje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli, przy czym modernizacja budynków lub budowli oznacza przebudowę obiektu budowlanego bądź przystosowanie budynku lub budowli do innego przeznaczenia albo nowej funkcji, jego

- ulepszenie (unowocześnienie) i usprawnienie. Pojęcie „modernizacja”, odnosi się do efektu jaki ma być osiągnięty w związku z inwestowaniem w dany obiekt budowlany;
- 2) zakup nowego sprzętu do: przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych;
 - 3) inwestycje niematerialne (w wartości niematerialne i prawne) związane z zakresem obszaru C;
 - 4) inwestycje w odnawialne źródła energii, jeżeli stanowią element operacji, są powiązane z inwestycjami materialnymi, oraz jeżeli wykorzystanie tych źródeł energii jest ekonomicznie uzasadnione;
 - 5) koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
 - 6) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
 - 7) koszty ogólne związane z operacją stanowiące nie więcej niż 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
32. Do inwestycji niematerialnych (wartości niematerialnych i prawnych) zalicza się w szczególności autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, prawa do znaków towarowych, patentów, wzorów użytkowych i zdobniczych, know-how. Nabyciu programów komputerowych towarzyszy przeniesienie autorskich praw majątkowych (umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych) do takich programów lub udzielenie licencji (umowa licencyjna) na korzystanie z tych programów. Oprogramowanie, z nabyciem którego nie łączy się uzyskanie licencji lub autorskich praw do programu, nie jest zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych, nawet gdy będzie wykorzystywane dłużej niż 1 rok.
33. W przypadku inwestycji budowlanej projekt budowlany ma zawierać rozwiązania ograniczające emisję gazów cieplarnianych, presję produkcji rolnej na środowisko naturalne i klimat oraz może uwzględniać rozwiązania związane z odnawialnymi źródłami energii.
34. Obiekty budowlane, w tym budynki i budowle służące do produkcji rolnej, których dotyczy operacja polegająca w szczególności na przebudowie lub ich modernizacji w tym ich wyposażeniu powinny być wykazane w ewidencji gruntów i budynków - jeżeli wymagane jest ich wykazanie w tej ewidencji.
35. Do kosztów ogólnych w obszarze C, o których mowa w ust. 31 pkt 7, zalicza się w szczególności koszty:
- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
 - a) kosztorysów inwestorskich,
 - b) projektów budowlanych,
 - c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
 - d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
 - e) audytu energetycznego,
 - f) opłat za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego w tym studia wykonalności;
 - 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
 - 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
36. Za koszty niekwalifikowalne uznaje się, w szczególności:
- 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;

- 2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
- 3) koszty zakupu nieruchomości;
- 4) koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- 5) koszty leasingu oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
- 6) podatek od wartości dodanej (VAT);
- 7) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
- 8) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- 9) koszty zakupu samochodów osobowych;
- 10) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- 11) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
- 12) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
- 13) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115
- 14) koszty sporządzenia WOPP i WOP.

Ocena racjonalności kosztów

37. Pomoc przyznaje się na operację/ inwestycję uzasadnioną pod względem racjonalności inwestycji/ kosztów zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:
- 1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji;
 - 2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
 - a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
 - b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
 - c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
 - d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji;
 - 3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych (zaleca się wnioskodawcy dołączenie do WOPP jednej oferty pozyskanej w ramach analizy rynku, na podstawie której zostały oszacowane wydatki, lub protokołu z analizy rynku wskazującego nazwę podmiotu, od którego została pozyskana oferta i która stanowiła podstawę oszacowania kosztów we wniosku, wartość oferty lub wartość wynikająca z cennika).

Zasady wypłaty zaliczki

38. Na realizację operacji może być wypłacona zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy, jeżeli wnioskodawca wystąpił o przyznanie i wypłatę zaliczki we WOPP. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki w formie weksla niezupełnego (in blanco). Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa.
39. Ustanowienie zabezpieczenia zaliczki jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy.
40. Zaliczka jest przekazywana beneficjentowi jednorazowo lub w transzach w terminie i wysokości

określonej w umowie na rachunek bankowy beneficjenta albo jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazane w WOPP.

41. Rozliczanie zaliczki odbywa się zgodnie z postanowieniami umowy, na zasadach określonych we WOPP.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

42. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli nie są spełnione warunki przyznania pomocy, o których mowa w niniejszym Regulaminie.
43. Odmawia się przyznania pomocy ponadto jeśli wnioskodawca:
- 1) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
 - 2) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
 - 3) jest objęty środkami sankcyjnymi lub jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 poz. 514);
 - 4) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.
44. Odmawia się przyznania pomocy, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 4 punkty w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.

§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:
 - 1) cele interwencji;
 - 2) dane identyfikacyjne wnioskodawcy w zależności od formy prawnej wnioskodawcy, również dane identyfikacyjne małżonka wnioskodawcy będącego osobą fizyczną (jeśli dotyczy), dane osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy;
 - 3) informacje na temat przynależności do grupy;
 - 4) dane dotyczące lokalizacji operacji;
 - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
 - 6) informacje dotyczące gospodarstwa w roku wyjściowym i roku docelowym w związku z planowaną realizacją operacji, potwierdzenie spełniania kryteriów dostępu oraz kryteriów wyboru operacji w formie wypełnionych załączek biznesplanu;
 - 7) informację o planowanym terminie zakończenia operacji;
 - 8) informację o wysokości wnioskowanej kwoty pomocy;
 - 9) informację o kwocie zaliczki, ilości transz i numerze rachunku, na który ma zostać przekazana – jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
 - 10) oświadczenia, zgody i zobowiązania wnioskodawcy;
 - 11) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu);
 - 12) informacje o korespondencji elektronicznej.
2. WOPP składa się w terminie od dnia **21.11.2024 r.** do dnia **30.12.2024 r.** z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru wniosków o przyznanie pomocy z

wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części.

3. Wnioskodawca lub umocowany przez niego pełnomocnik składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR tj. za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję jego wypełnienia oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
4. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie, w jakiej został złożony WOPP.
5. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy, w ramach danego obszaru, można złożyć tylko jeden WOPP. PUE blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP. W przypadku wycofania WOPP, wnioskodawca może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru.
6. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
7. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP, z tym że w przypadku gdy WOPP składany jest przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osoby:
 - 1) uprawnionej do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest jednoosobowa;
 - 2) upoważnionej przez osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest wieloosobowa.
8. Uwierzytelnienie w PUE następuje:
 - 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub
 - 2) za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).
9. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
10. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
 - 1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo
 - 2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
11. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, z późn. zm.) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie

Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3).

12. W przypadku, jeśli dokumenty załączane do WOPP są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR oryginały tłumaczeń danych dokumentów na język polski, dokonanych przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).
13. Wnioskodawcy, po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania, jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
14. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez wnioskodawcę i doręczania pism wnioskodawcy, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE, z zastrzeżeniem ust. 11.
15. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 13.
16. Za datę doręczenia wnioskodawcy pisma poprzez PUE uznaje się dzień:
 - 1) potwierdzenia odczytania pisma przez wnioskodawcę w PUE, z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia,
 - 2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
17. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust. 14.
18. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi wnioskodawca.
19. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP.
20. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast wnioskodawca, chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
21. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) z wyłączeniem biznesplanu. Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
22. Wnioskodawca informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych w WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5. Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc.
2. WOPP po jego złożeniu poddawany jest ocenie, w trakcie której ARiMR:
 - 1) dokonuje wstępnej oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy, przy czym ocena ta przeprowadzana jest z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie, o których mowa w § 4 ust. 21 i nie obejmuje wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7;
 - 2) dokonuje ustalenia wstępnej kolejności przysługiwania pomocy na podstawie oceny, o której mowa w pkt 1;
 - 3) dokonuje wstępnego ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
 - 4) weryfikuje, czy ze wstępnej oceny merytorycznej WOPP, o której mowa w pkt 1, wynika, że operacja:
 - a) nie uzyskała minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – ARiMR niezwłocznie informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, bez przeprowadzania dalszej oceny tego wniosku,
 - b) uzyskała minimalną liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru, wtedy ARiMR:
 - może wstrzymać się z przeprowadzeniem oceny tego wniosku do momentu ustalenia, że dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,
 - w przypadku stwierdzenia faktycznego wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny tego wniosku;
 - 5) dokonuje oceny formalnej WOPP;
 - 6) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
 - 7) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji;
 - 8) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji;
 - 9) ustala przysługującą kwotę pomocy oraz zaliczki, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
 - 10) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na nabór;
 - 11) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).
3. W trakcie oceny formalnej weryfikacji podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych w WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
6. W przypadku nieusunięcia w WOPP w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
 - 1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
 - 2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
7. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę.
8. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
9. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
10. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 7, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania.
11. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
12. ARiMR przesyła wnioskodawcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 11 pkt 1.
13. W przypadku, gdy wnioskodawca wnieś prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 11 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy z powodu nieusunięcia przez wnioskodawcę braków formalnych we WOPP w wyznaczonym terminie (jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy) i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 11, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP.
14. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, o którym mowa w ust. 7 może on w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wniosek o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.

15. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/szacunkowych kosztów operacji.
16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
17. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
 - 1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
 - 2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony - wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.
18. W przypadku, gdy usunięcie braków, o którym mowa w ust. 4 lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust. 14, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień, poprawek lub wyjaśnień.
19. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
20. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi określonymi w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
21. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych w WOPP oraz załączonych do niego dokumentach, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 21 lub wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp.
22. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 21, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
23. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.
24. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiewają złożone wnioski o przyznanie pomocy, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.
25. W przypadku, gdy w wyniku rozpatrzenia WOPP w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, zgodnie z ust. 9, WOPP wymaga poprawienia w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki lub WOPP wymaga usunięcia wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR, ARiMR przed zawarciem umowy wzywa wnioskodawcę do poprawienia w wyznaczonym terminie WOPP w powyższym zakresie, pod rygorem odmowy zawarcia umowy.
26. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku:

- 1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
 - 2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
 - 3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
27. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian we WOPP.
28. W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
29. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I. 10.1.1 określone w wytycznych w zakresie podziału środków EFRROW.
30. Bez uszczerbku dla możliwości wynikającej z art. 54 § 3 ustawy PPSA, ARiMR może w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania skargi, o której mowa w ust. 28, uchylić odpowiednio odmowę przyznania pomocy albo odmowę zawarcia umowy, informując o tym wnioskodawcę, jeśli stwierdzi jej niezgodność z ustawą PS WPR, wytycznymi MRiRW lub Regulaminem.
31. W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
32. ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:
- 1) indywidualne numery spraw;
 - 2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
 - 3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty pomocy.
33. W przypadku wprowadzenia zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. 32 ARiMR podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej.
34. ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych w WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

§ 6. Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR umowę, na formularzu opracowanym przez ARiMR, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:
 - 1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
 - 2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy, składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia doręczenia pisma, o którym mowa w pkt. 1, zgodnie z § 4 ust. 16
 - 3) dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez wnioskodawcę.
3. ARiMR:
 - 1) odmawia zawarcia umowy, gdy:
 - a) w wyniku wezwania, o którym mowa § 5 ust. 25, w wyznaczanym terminie wnioskodawca nie poprawił WOPP w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki, lub nie usunął z WOPP wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR
 - b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy,
 - c) doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
 - 2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy (lub członka organów zarządzających, gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną) toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
6. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
7. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi, jeżeli:
 - 1) złożył WOP w terminie wynikającym z umowy wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację etapu lub operacji;
 - 2) są spełnione warunki wypłaty pomocy określone w umowie.
2. WOP zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:

- 1) dane podstawowe, w tym: znak sprawy, numer umowy, nazwa interwencji PS WPR;
 - 2) dane identyfikacyjne beneficjenta, w tym numer EP, nazwa/imię i nazwisko;
 - 3) dane finansowe operacji;
 - 4) wykaz faktur;
 - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe;
 - 6) załączniki (wymienione w Załączniku nr 4 do Regulaminu);
 - 7) oświadczenia i zobowiązania.
3. WOP składa się za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
4. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa..
5. W razie uchybienia terminu złożenia WOP, ARiMR na prośbę beneficjenta przekazaną za pomocą PUE, przywraca termin wykonania tej czynności, jeżeli beneficjent:
- 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
6. ARiMR przesyła beneficjentowi informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 5 pkt 1.
7. W przypadku, gdy beneficjent wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 5 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o wypowiedzeniu umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 5, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje beneficjenta o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOP.

§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy. W razie śmierci wnioskodawcy będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo zbycia całości albo części gospodarstwa/przedsiębiorstwa w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, wnioski o przyznanie pomocy pozostawia się bez rozpatrzenia z chwilą powzięcia informacji o tym zdarzeniu
2. W razie śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, następcy prawnemu tego beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, o ile:
 - 1) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
 - 2) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
 - 3) przeszły na niego prawa danego beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania; w takim przypadku następcy prawnemu beneficjenta przyznaje się pomoc z zastosowaniem takiego poziomu pomocy, jaki zastosowano przyznając pomoc beneficjentowi, którego jest następcą prawnym;
 - 4) spełnia on najpóźniej w dniu złożenia wniosku następcy podmiotowe i przedmiotowe warunki przyznania pomocy określone w § 3, z zastrzeżeniem, że:

- a) nie jest wymagane spełnienie warunków o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ust. 20 i 22;
 - b) objął w posiadanie gospodarstwo beneficjenta lub taką jego część, która spełnia warunek wielkości ekonomicznej co najmniej 25 tys. euro, o którym mowa w § 3 ust. 7 pkt 2,
 - c) operacja najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy pierwotnemu beneficjentowi doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie co najmniej o 10 % w odniesieniu do roku wyjściowego w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w § 3 ust. 13,
- przy czym w opisie gospodarstwa w roku wyjściowym następca prawny beneficjenta wskazuje tylko te składniki gospodarstwa beneficjenta, które obejmuje w posiadanie. Jeżeli na etapie przyznawania pomocy następca prawny beneficjenta jest w posiadaniu lub planuje przejęcie UR lub zwierząt innych niż posiadał beneficjent, uwzględnia je w biznesplanie w roku docelowym, a nie wyjściowym;
- 5) uzyskał minimalną liczbę punktów wymaganych do otrzymania pomocy, przy czym w przypadku kontynuowania działań, za które przyznano punkty pierwotnemu beneficjentowi, takich jak:
- a) udział w określonych formach współpracy, stanowiący kryterium II Załącznika nr 2 do Regulaminu - następca prawny beneficjenta przystępuje do współpracy w określonej formie przed przyznaniem mu pomocy;
 - b) uczestnictwo w systemach jakości, stanowiące kryterium IV Załącznika nr 2 do Regulaminu - następca prawny beneficjenta uczestniczy w systemie jakości przed przyznaniem mu pomocy; .
3. W razie zbycia całości albo części gospodarstwa po przyznaniu pomocy, nabywcy gospodarstwa albo jego części może zostać przyznana na jego wniosek pomoc na operację którą realizował beneficjent, po uprzednim zgłoszeniu ARiMR przez beneficjenta zamiaru takiego zbycia, jeżeli:
- 1) nie sprzeciwia się to istocie i celowi danej interwencji w ramach której przyznano pomoc;
 - 2) przez nabywcę zostaną przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
 - 3) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
 - 4) spełnia on podmiotowe i przedmiotowe warunki przyznania pomocy określone w § 3 z zastrzeżeniem, że:
 - a) wysokość przychodu, o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ustala się na podstawie przychodów ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie nabywcy uzyskanych w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia przez nabywcę WOPP,
 - b) uwzględniając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa, o których mowa w § 3 ust. 7, będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP nabywcy. Osiem lat, o którym mowa w § 3 ust. 8 pkt 4 liczy się od dnia złożenia przez nabywcę WOPP;
 - 5) uzyskał minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym beneficjent ubiegał się o pomoc.
4. W przypadku określonym w ust. 3:
- 1) beneficjent zgłasza zamiar zbycia gospodarstwa lub jego części za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą;
 - 2) ARiMR, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w pkt 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.
5. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy składa się (wraz z załącznikami określonymi w Załączniku nr 5 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia

zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 2 lub 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego terminu, pomoc nie zostanie przyznana. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego i WOPP nabywcy oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4.

5a. W razie uchybienia terminu złożenia WOPP następcy prawnego lub nabywcy, ARiMR na prośbę następcy prawnego lub nabywcy przekazaną za pomocą PUE, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli następcą prawnym lub nabywcą:

- 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
- 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
- 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.

5b. ARiMR przesyła następcy prawnemu lub nabywcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 5a pkt 1.

5c. Przywrócenie terminu, o którym mowa w ust. 5a, nie ma zastosowania w przypadku, gdy następcą prawnym lub nabywcą otrzymał od ARiMR informację o odmowie przyznania pomocy.

6. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku wprowadzenia przez następcę prawnego albo nabywcę zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym dotyczących zakresu rzeczowego operacji, wniosek rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.
7. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części, nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.
8. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 25, z zastrzeżeniem § 3 ust. 26.
9. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części, przekracza limit określony w § 3 ust. 25, z zastrzeżeniem § 3 ust. 26, następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.
10. Do wniosku następcy prawnego beneficjenta i wniosku nabywcy stosuje się regulacje przewidziane dla WOPP, z wyłączeniem możliwości dokonywania zmian z inicjatywy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części w złożonym WOPP następcy prawnego beneficjenta albo WOPP nabywcy.
11. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta albo nabywcę gospodarstwa lub jego części warunków określonych w ust. 2–9 zawierana jest umowa, na wzorze stanowiącym Załącznik nr 6 do Regulaminu, określająca warunki kontynuowania realizacji operacji w tym termin realizacji operacji, który może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia, określonego w ust. 2 i 3 do dnia zawarcia umowy. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6.
12. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki i sposób przyznania pomocy, o których mowa w ust. 2–11 nie mają zastosowania.

13. W przypadku określonym w ust. 12 beneficjent jest zobowiązany do poinformowania ARiMR za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez beneficjenta informacji w tym zakresie ARiMR ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 12 i informuje beneficjenta o wyniku tej oceny.
14. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 12, beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.
15. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej, zostały określone w umowie.

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023-2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
- 4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 21.01.2022, str. 95, z późn. zm.);
- 5) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197 z późn. zm.);

- 7) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 12, z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
- 9) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str. 8);
- 10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
- 11) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1);
- 12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1, z późn. zm.);
- 13) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);
- 14) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 15) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 (Dz. Urz. UE L 1143 z 24.04.2024 z późn. zm.).

2. Akty prawne krajowe

- 1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363);
- 3) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz.

- U. poz. 332);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483.);
 - 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
 - 6) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143);
 - 7) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.);
 - 8) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
 - 9) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105);
 - 10) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn. zm.);
 - 11) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2026 r. poz. 43);
 - 12) ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2026 r. poz. 68,);
 - 13) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, z późn. zm.);
 - 14) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703);
 - 15) ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.);
 - 16) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);
 - 17) ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz.3);
 - 18) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1448, z późn. zm.);
 - 19) ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);
 - 20) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480);
 - 21) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- 1) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące

przywrócenia terminu;

- 2) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 25) oraz zapisy podrozdziału IV.4.i sekcji IV.2.7. ust. 4 Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 3 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199);
- 3) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 17 grudnia 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1292).
- 4) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 5) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);
- 6) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz.1217);
- 7) Wytyczne w zakresie współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 8 grudnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie

współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M. P. poz. 14).

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 – Umowa o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej);
2. Załącznik nr 2 – Kryteria wyboru operacji;
3. Załącznik nr 3 – Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy;
4. Załącznik nr 4 – Wykaz załączników do wniosku o płatność;
5. Załącznik nr 5 – Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części;
6. Załącznik nr 6 - Umowa o przyznaniu pomocy następcy/nabywcy na kontynuację realizacji operacji w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej).

Umowa nr
o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C
w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej)

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1) -
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a
.....
(imię i nazwisko / nazwa)

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹ w
.....

KRS¹
REGON¹
NIP¹
PESEL¹
Numer EP
numer dokumentu tożsamości¹
zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**,
którego reprezentuje¹:

1)
(Imię i nazwisko)

zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia

¹ Niepotrzebne skreślić.

(UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;

- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą PZP”;
- 6) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 7) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej), zwany dalej „regulaminem”;
- 8) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 815), oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 9) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M.P. poz. 25) oraz zapisy podrozdziału IV.4.i sekcji IV.2.7. ust. 4 Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 3 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199), zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”,

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 38 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1;²
- 2) I.10.1.1 – interwencję I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje);
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.1.1, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) płatność pośrednia – płatność dokonywana na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli ten etap nie jest etapem końcowym;
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – rachunek bankowy Beneficjenta prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 13) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 14) ustawa Prawo budowlane - ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn. zm.);
- 15) wytyczne PZP - wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 38-41 regulaminu.²

§ 2

Przedmiot umowy

² Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.1.1 w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej).

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstwa poprzez: racjonalizację technologii produkcji lub wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub zmianę profilu produkcji, lub poprawę jakości produkcji, lub zwiększenie wartości dodanej produktu.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia wskaźnika realizacji celu operacji dotyczącego: wykonania zakresu rzeczowo-finansowego operacji umożliwiającego osiągnięcie wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust.1.

3. Operacja zostanie zrealizowana w :

.....
Adres ^{3/} na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy^{1, 4}.

4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie^{1/} w etapach¹, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia przyznania pomocy, jeżeli operacja będzie realizowana w jednym etapie^{1/} w dwóch etapach¹;
- lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

W przypadku operacji dwuetapowych zakończenie realizacji pierwszego etapu operacji musi nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy¹.

5. Realizacja operacji obejmuje:

- 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, który doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5 roku od dnia przyznania pomocy;
- 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
- 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność, a w przypadku gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 6 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji zawartego w załączniku do wniosku o przyznanie pomocy niezbędnego do realizacji operacji).

6. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:

- 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;

³ Dla operacji obejmującej inwestycje niezwiązane trwale z nieruchomością

⁴ Dla operacji obejmującej inwestycje trwale związane z nieruchomością

- 2) zamontowanie oraz uruchomienie przedmiotu operacji oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy,
- nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11.
7. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta czynności związanych z jego realizacją, dotyczących:
 - 1) poniesienia kosztów lub wydatków;
 - 2) rozpoczęcia robót budowlanych zgodnie z art. 41 ustawy Prawo budowlane, objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji. Zasada ta nie ma zastosowania do ponoszenia kosztów ogólnych.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości zł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż ...% poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.¹/ w dwóch płatnościach¹:
 - 1) pierwsza płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż ...%⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu,¹
 - 2) druga płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż%⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu.¹
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹
/ w dwóch transzach:¹
 - 1) pierwsza transza wypłacana po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych)¹
 - 2) druga transza wypłacana po rozliczeniu pierwszego etapu operacji w wysokości zł (słownie złotych)
Warunkiem wypłaty drugiej transzy zaliczki jest rozliczenie całości wypłaconej pierwszej transzy zaliczki;¹
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność pośrednią, co stanowi potwierdzenie zrealizowania danego etapu operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych dla tego etapu, Agencja wypłaca Beneficjentowi środki finansowe tytułem zaliczki wyłącznie dla tej części operacji, która nie została jeszcze zrealizowana, w wysokości nie większej jednak niż 50% przyznanej Beneficjentowi

⁵ Należy wskazać właściwy poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji, tj. nie więcej jednak niż:

1) 65% kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej przez rolnika, który w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat) lub

2) 45% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku pozostałych operacji.

umową kwoty pomocy pozostałych do zrealizowania etapów operacji, dla których nie został jeszcze złożony wniosek o płatność.^{1, 2}

5. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1, 2}
6. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1, 2}
7. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy Beneficjenta nr.....
....., w^{1, 2}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:
 - niezaprzestanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 14,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr nabytych, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zapieczęć kredytów, pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 14,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
 - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
 - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych albo osoby reprezentującej Beneficjenta w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,

- g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, w tym:
 - udziału w określonej formie współpracy, w przypadku gdy Beneficjent otrzymał punkty za kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - uczestnictwa w systemach jakości w przypadku gdy Beneficjent otrzymał punkty za kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do Regulaminu,¹
 - h) niepodjęcia działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - i) prowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów;
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
- a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- 5) ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie. Podział zamówienia publicznego, w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w ustawie PZP jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zamówienia publicznego uznane zostaną za niekwalifikowalne;¹
- 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3;
- 7) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji lub zainstalowania zakupionego sprzętu do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 8) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 9) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy;
- 10) spełnienia wymagań weterynaryjnych, sanitarnych, ochrony środowiska, a także dotyczących warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz warunków ochrony zwierząt, jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego w odniesieniu do realizowanej operacji, co zostanie udokumentowane przy złożeniu wniosku o płatność końcową.
2. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej lub w terminie od 1. do 30. dnia roboczego po zakończeniu roku obrotowego następującego po roku obrotowym, w którym Beneficjent otrzymał płatność końcową. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do złożenia ww. informacji na każde wezwanie Agencji.
3. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g, i oraz pkt 9 wraz z wymaganymi przez Agencję dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.

4. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
- 1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 2 i 3;
 - 2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.

§ 6

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Agencji za pomocą PUE dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:¹
 - 1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
 - 2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
 - 3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1, w przypadku, gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność, którego dotyczy postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Beneficjent przedkłada Agencji dokumentację, o której mowa w ust. 1 wraz z oświadczeniem osoby pełniącej funkcję kierownika Zamawiającego lub osoby upoważnionej przez Zamawiającego o zgodności przekazanego materiału z oryginałem.¹
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje:¹
 - 1) kompletną dokumentację zamówienia przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
 - 2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;⁶
 - 3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
 - 4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu.
4. Agencja może żądać innych dokumentów, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania.¹
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki:¹
 - 1) na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:
 - kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego,
 - uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP;
 - 2) na podstawie innych przepisów niż art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP należy przedstawić uzasadnienie faktyczne i prawne zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki oraz inne dokumenty, jeżeli ich sporządzenie wymagane było przepisami ustawy PZP.
6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
7. Jeżeli istnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Agencja wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
8. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Agencja dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty.¹
9. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent jest informowany za pomocą PUE w terminie 65 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5.¹

⁶ Jeżeli dotyczy.

§ 7

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy w następujących terminach:
 - a) po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹ /
 - a) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹
 - b) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 7 i 8 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji, lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył. Postanowienia § 8 ust. 12-14 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji lub jej etapu¹ przed terminem określonym w ust. 1.
5. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 3 może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji po upływie terminów maksymalnych, o których mowa w § 3 ust. 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tych terminów i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 13 ust. 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji na którymkolwiek jej etapie, czas wydłużenia realizacji operacji nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

§ 8

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt. 1..
14. W przypadku gdy Beneficjent wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt. 1 lub w § 7 ust. 3, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wysłanego wypowiedzenia umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 7.

20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 9

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację lub jej etap¹ zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 7 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu¹, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 16 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi:
 - 1) wraz z wnioskiem o płatność pośrednią rozliczającym pierwszy etap operacji w wysokości zł (słownie złotych:),¹
 - 2) wraz z wnioskiem o płatność końcową w wysokości zł (słownie złotych:),¹- jednak nie później niż w dniu dokonania przez Agencję płatności końcowej.^{1,2}
3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, z uwzględnieniem § 5 ust. 1 pkt 5, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
 - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
 - 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji albo niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:

- a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy,
 - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
- 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
 - 5) nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia powodującego poniesienie zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 - koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%,
 - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
 - 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 11;
 - 8) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania, z zastrzeżeniem pkt 9;¹
 - 9) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 2, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne;¹
 - 10) stwierdzenia, że Beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP;¹
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
 - 12) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 3% tej kwoty za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym.
8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z zastrzeżeniem, iż nie mogą przekraczać 10% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

§ 10

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 11

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:
 - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność pośrednią/¹końcową¹;
 - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3-5 oraz § 8 ust. 14;
 - 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy - z zastrzeżeniem § 12 ust. 1-3;
 - 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6 i pkt 11;
 - 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 9 ust. 1;
 - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
 - 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 14 ust. 11 lub w § 16 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 12

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
- 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
 - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
 - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
 - h) naruszenia przepisów ustawy PZP – zwrotowi podlega kwota pomocy przypadająca na koszty poniesione z naruszeniem tych przepisów. Wysokość pomniejszenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP,¹
 - i) niekontynuowania operacji albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
 - j) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy;
 - k) nieosiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy przez Agencję – zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy za niespełnienie tego warunku. Pomoc nie będzie podlegała zwrotowi, jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, a warunek wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA) nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na ten wzrost Beneficjent nie miał

możliwości złagodzić, co znajdzie uzasadnienie w złożonych wyjaśnieniach i/lub dowodach potwierdzających powyższe okoliczności;

- l) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym;
 - m) niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań, o której mowa w § 5 ust. 2 – zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy;
 - 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy;
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,2}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,2}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 13

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
- 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
 - 4) zmiany zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy.
- Jednocześnie, umowa nie podlega zmianie w zakresie zmniejszenia powierzchni użytków rolnych gospodarstwa objętej systemem rolnictwa ekologicznego w przypadku, gdy przyznano punkty

dotyczące objęcia tym systemem co najmniej 50% użytków rolnych gospodarstwa, z uwzględnieniem założeń przyjętych na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, a zmiana w tym zakresie spowodowałaby, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy¹;

- 5) zmiany obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w §2;
- 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy;
- 7) uwzględnienia, w trakcie realizacji kolejnego etapu operacji, kwoty pomocy niewypłaconej w ramach rozliczonego etapu operacji, jeżeli nie została dokonana zmiana umowy w tym zakresie, o czym mowa w ust. 3 pkt 1.¹

2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:

- 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 9 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1;
- 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy Prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
- 3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 7 ust. 1.

3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:

- 1) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy związanych ze:¹
 - a) zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zmniejszona. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - b) zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zwiększona. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 2) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność, którego zakres ma być zmieniony poprzez aneksowanie umowy. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 3) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność, którego zmiana dotyczy. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 4) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych wchodzących w skład gospodarstwa, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność w ramach którego została dokonana zmiana. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 5) zmiany dotyczącej sposobu oraz terminu rozliczenia wypłaconej Beneficjentowi zaliczki na realizację operacji, określonych w § 9 ust. 2, bądź zmiany etapów operacji, w ramach których mają być wypłacone transze zaliczki określone w § 4 ust. 3 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną

zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią, którego zmiana ma dotyczyć..^{1,2}

4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminu 24 miesięcy od dnia przyznania pomocy, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 14

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 ust. 2-11 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania pierwotnego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
 - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
 - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaniem Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;

- 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
 - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;
- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
- 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
 - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;
 - b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
 - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,
 - 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
 - a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków pierwotnego Beneficjenta związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu,
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.
7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.
9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.
10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.

11. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażeniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.
12. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 11, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
13. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 16 ust. 2 - 4.
14. Jeżeli zobowiązania Beneficjenta, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie zostaną przejęte przez nabywcę albo następcę prawnego lub nabywca albo następca prawny nie spełnia warunków przyznania pomocy lub nabywca albo następca prawny nie złożył weksla, o którym mowa w ust. 11, to ARiMR wzywa odpowiednio pierwotnego Beneficjenta albo następcę prawnego do zwrotu wypłaconej pomocy, z zastrzeżeniem § 15.
15. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 15

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
 - 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
 - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarzu żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku

śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 16

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
 - 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub^{1, 2}
 - 2) do dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią¹/wniosku o płatność końcową¹, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 8 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy Beneficjentowi nie przyznano zaliczki;¹
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisijnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisijnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 18

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej / całkowitej korekcie kwoty pomocy do wypłaty, lub
 - 3) informacji z oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.¹
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i

skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 19

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz.514);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 11) rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12, z późn. zm.);
- 15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197, z późn. zm.);

- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23, z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8, z późn. zm.);
- 19) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu;
- 20) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M.P. poz. 25) oraz zapisy podrozdziału IV.4.i sekcji IV.2.7. ust. 4 Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 3 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199);
- 21) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 22) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);
- 23) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
- 24) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 17 grudnia 2025 r., o których mowa

w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1292).

§ 20

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością¹;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 21

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)	Koszt ¹	
			Jednostka miary	Ilość (liczba)		Etap I (PLN)	Etap II (PLN)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)						
A	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]						
1.	Koszt						
...							
...							
B	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]						
1.	Koszt						
...							
Suma I:							
II	Koszty ogólne (Ko)						
1	Koszt						
...							
Suma II:							
Suma I+II (Ki + Ko)							

¹ Podział kosztów na etapy dotyczy inwestycji wieloetapowych. W przypadku operacji jednoetapowej kolumny te nie powinny być widoczne.

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje), tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje). Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje).

Kryteria wyboru operacji

Wnioski o przyznanie pomocy podlegają ocenie według następujących kryteriów wyboru operacji:

Kryterium I. Inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji - jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która przyczynia się do poprawy jakości produkcji – przyznaje się 3 punkty.

1. Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje inwestycję wpływającą na wzrost wartości dodanej wytwarzanych w gospodarstwie produktów w związku z poprawą jakości produkcji. Ocenie podlega, czy inwestycja dotyczy poprawy jakości produkcji w zakresie czynników surowcowych, technologicznych i organizacyjno-technicznych.
2. W zakres operacji wchodzi odpowiednie rozwiązania związane z poprawą jakości produkcji, zmniejszające ryzyko występowania strat, co przyczynia się do umocnienia pozycji konkurencyjnej i zwiększenia zorientowania na rynek.

Kryterium II. Udział w określonej formie współpracy – jeżeli rolnik bierze udział w określonej formie współpracy przyznaje się 2 punkty.

1. Do określonych form współpracy należą:
 - 1) grupa producentów rolnych w rozumieniu ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw;
 - 2) organizacja producentów w rozumieniu ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych lub ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, lub w organizacji producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu;
 - 3) spółdzielnia w rozumieniu ustawy Prawo spółdzielcze (jeśli nie jest grupą producentów rolnych albo organizacją producentów);
 - 4) klastery – współpraca różnych podmiotów prowadzona na podstawie umowy.
2. W przypadku operacji realizowanej przez rolników współpracujących w określonej formie, punkty są przyznawane jeśli operacja dotyczy tego samego produktu lub grupy produktów, ze względu na którą została utworzona grupa lub organizacja, lub operacja dotyczy produktu lub grupy produktów będących przedmiotem współpracy rolnika ze spółdzielnią lub klastrem.
3. Punkty są przyznawane, jeżeli rolnik bierze udział w ww. formach współpracy co najmniej od dnia złożenia WOPP.
4. Przyznanie punktów za to kryterium wiąże się z zobowiązaniem beneficjenta do udziału w określonych formach współpracy do końca OZC.

Kryterium III. Inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która jest innowacyjna lub dotyczy rozwiązań cyfrowych – przyznaje się 3 punkty.

1. Inwestycja innowacyjna to inwestycja wprowadzająca zmianę w gospodarstwie (ulepsza, daje nową jakość lub pozwala stworzyć nowy produkt). Punkty są przyznawane za inwestycje wprowadzające innowację:
 - 1) produktową polegającą na wprowadzeniu produktu, który jest nowy lub znacząco udoskonalony w zakresie swoich cech lub zastosowania;
 - 2) procesową polegającą na wdrożeniu nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji (np. znaczące zmiany w zakresie technologii).

2. Rozwiązania cyfrowe obejmują automatyzację maszyn i procesów, w oparciu o sztuczną inteligencję i chmury obliczeniowe. Punkty są przyznawane gdy w gospodarstwie jest planowane wdrożenie specjalistycznych rozwiązań opartych na technologiach cyfrowych.

Kryterium IV. Uczestnictwo w systemach jakości - jeżeli rolnik uczestniczy w:

- a. **unijnym systemie jakości:**
 - rolnictwo ekologiczne, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50% powierzchni UR tego gospodarstwa - przyznaje się 4 punkty,
 - innym niż rolnictwo ekologiczne – przyznaje się 2 punkty,
 - b. **krajowym systemie jakości**, wymienionym w ust. 3 poniżej – przyznaje się 1 punkt.
1. Punkty przyznawane w ramach tego kryterium sumują się, jednak za kryterium IV można uzyskać łącznie maksymalnie 5 punktów.
 2. Unijnymi systemami jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty są:
 - 1) rolnictwo ekologiczne, zgodnie z rozporządzeniem 2018/848;
 - 2) chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz gwarantowane tradycyjne specjalności, w rozumieniu rozporządzenia 1151/2012 oraz rozporządzenia 2024/1143;
 - 3) chronione nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne wyrobów winiarskich, o których mowa w części II tytule II rozdziale I sekcji 2 rozporządzenia 1308/2013.
 3. Krajowym systemem jakości, za uczestnictwo w którym przyznaje się punkty, jest system jakości uznany na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za krajowy system jakości żywności i notyfikowany do Komisji Europejskiej zgodnie z dyrektywą (UE) nr 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego. Krajowymi systemami jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty są:
 - 1) integrowana produkcja roślin, w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin;
 - 2) „Jakość Tradycja” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.;
 - 3) QAFP „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka i indyka” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2011 r.;
 - 4) QAFP „Kulinarne mięso wieprzowe” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.;
 - 5) QAFP „Wędliny” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2012 r.;
 - 6) QMP „Quality Meat Program” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.;
 - 7) PQS System Jakości Wieprzowiny (Pork Quality System) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.
 4. Punkty są przyznawane, jeżeli rolnik uczestniczy w systemie jakości co najmniej od dnia złożenia WOPP i operacja dotyczy produkcji objętej tym systemem jakości.
 5. Uczestnictwo w systemie jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości.
 6. Przyznanie punktów za uczestnictwo w systemach jakości wiąże się ze zobowiązaniem beneficjenta do uczestnictwa w systemie jakości do końca OZC.
 7. Ponadto beneficjent zobowiązuje się do utrzymywania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty, kontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty.

Kryteria rozstrzygające

1. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje wielkość ekonomiczna gospodarstwa, przy czym pierwszeństwo ma gospodarstwo o większej wielkości ekonomicznej.
2. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów i dotyczą gospodarstw o takiej samej wielkości ekonomicznej pierwszeństwo ma operacja planowana do realizacji przez wnioskodawcę, który nie jest beneficjentem ani operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Premie dla młodych rolników” w ramach PROW 2014–2020, ani I.10.1.1., I.10.1.2., I.10.2, I.10.4, I.10.5., I.10.15., I.11.

Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy

1. Wnioskodawca wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania:
 - 1) biznesplan;
 - 2) informację o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej Wnioskodawcy - w przypadku ubiegania się o zaliczkę;
 - 3) opis i uzasadnienie operacji;
 - 4) opis inwestycji towarzyszącej – o ile dotyczy;
 - 5) dokument potwierdzający posiadanie samoistne lub użytkowanie wieczyste nieruchomości, na której będzie realizowana operacja - przy czym w przypadku nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2025 r. poz. 341, z późn. zm.), jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej we wniosku o przyznaniu pomocy w części *Dane dotyczące operacji - Lokalizacja operacji dla inwestycji trwale związanej z nieruchomością* – o ile dotyczy;
 - 6) oświadczenie współwłaściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej współwłasność Wnioskodawcy;
 - 7) oświadczenie:
 - właściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego, a zapisy w księdze wieczystej lub w umowie użytkowania wieczystego zawierają ograniczenia co do dysponowania tą nieruchomością,
 - współużytkownika wieczystego o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego i gdy występują inni współużytkownicy wieczystości;
 - 8) oświadczenie małżonka Wnioskodawcy oraz współwłaściciela gospodarstwa o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o przyznaniu pomocy – o ile dotyczy;
 - 9) dokument potwierdzający przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie: faktura, faktura VAT RR, wydruk paragonu fiskalnego kas rejestrujących, rachunek wraz z potwierdzeniem przelewu, umowa kupna - sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu lub informacja z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 10) kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na wykonaniu robót budowlanych;
 - 11) dokument potwierdzający rozeznanie rynku w celu oszacowania wartości zamówienia (np. oferta) - w przypadku inwestycji zakupowych do weryfikacji racjonalności planowanych kosztów (cena rynkowa);
 - 12) zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, bez sprzeciwu organu administracji architektoniczno-budowlanej na to zgłoszenie – o ile dotyczy;
 - 13) ostateczne pozwolenia (np. ostateczne pozwolenie na budowę), zezwolenia lub inne decyzje, w tym decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach-których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także inne dokumenty

Załącznik nr 3 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej)

potwierdzające spełnienie warunków realizacji inwestycji objętych operacją określonych w odrębnych przepisach – o ile dotyczy;

- 14) projekt budowlany (zawierający rozwiązania ograniczające emisję gazów cieplarnianych, presję produkcji rolnej na środowisko naturalne i klimat) – o ile dotyczy;
 - 15) plan rozmieszczenia na terenie gospodarstwa rolnego budynków i budowli oraz rzuty budynków służących do produkcji rolnej, uzależnione od planowanej operacji;
 - 16) umowę spółki cywilnej - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
 - 17) uchwałę wspólników spółki cywilnej upoważniającą wspólnika tej spółki do złożenia w imieniu wspólników wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i wspólnik składa wniosek w imieniu wspólników;
 - 18) dokument potwierdzający rodzaje i rozmiary prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej – o ile dotyczy;
 - 19) upoważnienie dla osoby reprezentującej do złożenia w imieniu Wnioskodawcy wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy, sporządzone przez inne osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu – w przypadku ubiegania się o pomoc przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli reprezentacja jest wieloosobowa;
 - 20) potwierdzenie uzyskania wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej – o ile dotyczy;
 - 21) zaświadczenie o spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie/spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w odniesieniu do operacji – o ile dotyczy;
 - 22) informację o stanie przestrzegania wymagań ochrony środowiska wystawioną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w przypadku, gdy odrębne przepisy prawa określają, jakie warunki powinny być spełniane przy realizacji inwestycji objętej operacją;
 - 23) dokument potwierdzający, że Wnioskodawca bierze udział w określonej formie współpracy – o ile dotyczy;
 - 24) certyfikat lub świadectwo jakości potwierdzające, że wnioskodawca jest uczestnikiem systemu jakości – o ile dotyczy;
 - 25) dokumentację dotyczącą ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisami o rachunkowości;
 - 26) dokumentację dotyczącą wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
 - 27) inne załączniki.
2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 1, 3-4, 6–8, muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Wykaz załączników do wniosku o płatność

Beneficjent wraz z wnioskiem o płatność składa dokumenty (załączniki) potwierdzające realizację operacji:

- 1) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej;
- 2) dokumenty potwierdzające płatność (dowody zapłaty);
- 3) ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego - jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów prawa budowlanego;
- 4) zawiadomienie właściwego organu o zakończeniu robót budowlanych złożone co najmniej 14 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów prawa budowlanego wraz z:
 - oświadczeniem Beneficjenta, że w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia właściwemu organowi o zakończeniu robót budowlanych nie wniósł on sprzeciwu, albo
 - zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wnosi sprzeciwu w przypadku, gdy zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych będzie przedkładane przed upływem 14 dni;
- 5) protokoły odbioru robót lub protokoły montażu lub rozruchu maszyn i urządzeń (jeżeli dotyczy) albo oświadczenie Beneficjenta o poprawnym wykonaniu robót budowlanych lub montażu lub rozruchu maszyn i urządzeń - jeżeli dotyczy;
- 6) dokumentację dotyczącą ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku Beneficjenta zobowiązanego do prowadzenia takiej ewidencji lub wykazu;
- 7) informację o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 8) umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej odnosi się do umów zawartych przez Beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych;
- 9) umowę cesji wierzytelności – jeżeli dotyczy.
- 10) kosztorys różnicowy wraz z rysunkami zamiennymi do projektu budowlanego – jeżeli dotyczy.
- 11) kosztorys powykonawczy szczegółowy – jeżeli dotyczy;
- 12) oświadczenie Beneficjenta o wykonaniu wszystkich robót budowlanych zgodnie z projektem budowlanym i przedmiarem robót załączonym do kosztorysu inwestorskiego będącego załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy – jeżeli dotyczy;
- 13) dokumenty celne zawierające informację dopuszczenia towaru do obrotu – dotyczy maszyn i urządzeń zakupionych w krajach nienależących do Unii Europejskiej;
- 14) informację o stanie przestrzegania wymagań ochrony środowiska wystawiona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (w przypadku, gdy odrębne przepisy prawa określają, jakie warunki powinny być spełniane przy realizacji inwestycji objętej operacją);
- 15) opinię Powiatowego Inspektora Sanitarnego, co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej w zakresie objętym operacją (w przypadku, gdy odrębne przepisy prawa określają, jakie warunki powinny być spełniane przy realizacji inwestycji objętej operacją);

Załącznik nr 4 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej)

- 16) zaświadczenie o spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie/spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w odniesieniu do operacji – w przypadku gdy operacja jest związana z produkcją zwierzęcą;
- 17) certyfikat lub świadectwo jakości potwierdzające, że wnioskodawca jest uczestnikiem systemu jakości – o ile dotyczy;
- 18) dokumenty potwierdzające, że Beneficjent uczestniczy w określonych formach współpracy w ramach których przyznano punkty na etapie ubiegania się o wsparcie, za wyjątkiem sytuacji gdy można to potwierdzić w bazach ARiMR;
- 19) dokumenty potwierdzające prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie;
- 20) wydruk z kont księgowych (syntetycznych i analitycznych), na którym dokonano zapisów (księgowania) odnośnie przepływów finansowych, związanych z operacją (w tym zaliczek) – jeśli dotyczy;
- 21) wyciąg z polityki rachunkowości firmy, dokumentujący wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego dla księgowania wszystkich transakcji związanych z operacją – jeśli dotyczy;
- 22) wyciąg z zakładowego planu kont, dokumentujący prowadzenie odrębnej ewidencji operacji – jeśli dotyczy;
- 23) inne załączniki potrzebne do udokumentowania zrealizowania operacji – jeżeli dotyczy.

Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części

1. Następcą prawny Beneficjenta albo nabywca gospodarstwa albo jego części wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania określone w załączniku nr 3 do Regulaminu oraz:
 - 1) uzasadnienie wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego Beneficjenta / nabywcy gospodarstwa;
 - 2) dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego;
 - 3) jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, spadkobierca beneficjenta dołącza oświadczenie o trwającym postępowaniu sądowym o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem sądu prowadzącego sprawę i sygnatury akt sprawy. Spadkobierca przekazuje ARiMR odpis tego postanowienia, niezwłocznie od dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;
 - 4) jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, albo europejskiego poświadczenia spadkowego wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, dołącza do tego WOPP oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy;
 - 5) dokument potwierdzający fakt nabycia gospodarstwa albo jego części;
 - 6) oświadczenie następcy prawnego Beneficjenta o jego wstąpieniu w prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy o przyznaniu pomocy;
 - 7) umowę cesji wierzytelności;
 - 8) umowę przejęcia długu;
 - 9) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do przyznania pomocy.
2. Załącznik wymieniony w ust. 1 w pkt 6 musi być sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Umowa nr
o przyznaniu pomocy następcy/nabywcy
na kontynuację realizacji operacji w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych
zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące
bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz
lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej)

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1) -
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a
.....
(imię i nazwisko / nazwa)

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹ w

KRS¹
REGON¹
NIP¹
PESEL¹
Numer EP
numer dokumentu tożsamości¹
zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**,
którego reprezentuje¹:

1)
(Imię i nazwisko)

zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

W związku z wstąpieniem Beneficjenta

.....
(imię i nazwisko/nazwa Beneficjenta)

w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta

.....
(imię i nazwisko/nazwa pierwotnego Beneficjenta)

w wyniku:

1) powołania do spadku /nabycia spadku¹;

¹ Niepotrzebne skreślić.

- 2) przekształcenia pierwotnego Beneficjenta¹
- 3) nabycia całości gospodarstwa/części gospodarstwa rolnego¹,
- 4) nabycia dóbr, na które została przyznana pomoc¹;
- 5) inne:¹

Beneficjent oświadcza, iż będzie kontynuował realizację operacji będącej przedmiotem umowy o przyznaniu pomocy Nr zawartej z pierwotnym Beneficjentem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą umową, a Agencja zobowiązuje się do wypłaty pomocy w wysokości określonej w niniejszej umowie.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;
- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą PZP”;
- 6) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 7) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze C w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej), zwany dalej „regulaminem”;
- 8) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 815),) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu, zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 9) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w

gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M.P. poz. 25) , oraz zapisy podrozdziału IV.4. i sekcji IV.2.7. ust. 4 Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 3 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199) zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”,

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 38 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1;²
- 2) I.10.1.1 – interwencję I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje);
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.1.1, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy pierwotnego Beneficjenta, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) płatność pośrednia – płatność dokonywana na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli ten etap nie jest etapem końcowym;
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – rachunek bankowy Beneficjenta prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej

² Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

- 13) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 14) ustawa Prawo budowlane - ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn.zm.);
- 15) wytyczne PZP - wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. 2023 r. poz. 1217);
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z §3 ust. 38-41 regulaminu.²

4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie¹/ w etapach¹, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy z pierwotnym Beneficjentem tj....., jeżeli operacja będzie realizowana w jednym etapie¹/w dwóch etapach¹;

- lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

Termin ten może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia następstwa prawnego/nabycia, o których mowa w § 8 regulaminu do dnia zawarcia niniejszej umowy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

W przypadku operacji dwuetapowych zakończenie realizacji pierwszego etapu operacji musi nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy¹.

5. Realizacja operacji obejmuje:

- 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, który doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, zgodnie z §8 regulaminu, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy;
- 2) poniesienie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
- 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność, a w przypadku gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 6 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji niezbędnego do realizacji operacji).

6. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:

- 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;
 - 2) zamontowanie oraz uruchomienie przedmiotu operacji oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy,
- nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;

7. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta następujących czynności związanych z jego realizacją dotyczących:

- 1) poniesienia kosztów lub wydatków;
- 2) rozpoczęcia robót budowlanych zgodnie z art. 41 ustawy Prawo budowlane, objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji.

Zasada ta nie ma zastosowania do ponoszenia kosztów ogólnych.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości zł (słownie

- złotych:), jednak nie więcej niż ... %⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1¹/ w dwóch płatnościach¹:
- 1) pierwsza płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż ... %⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu,¹
 - 2) druga płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż ... %⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu.¹
2. Pomoc zostaje udzielona w dwóch płatnościach: ¹
- 1) pierwsza płatność została wypłacona pierwotnemu Beneficjentowi w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż ... %⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu,¹
 - 2) druga płatność zostanie przekazana w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż ... %⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu.¹
3. *Agencja, na warunkach określonych w umowie, **zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi** środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹ - nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
- 3.** Agencja, na warunkach określonych w umowie, **zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi** środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, w dwóch transzach:¹
- 1) pierwsza transza wypłacana po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹
 - 2) druga transza wypłacana po rozliczeniu pierwszego etapu operacji w wysokości zł (słownie złotych:)
- Warunkiem wypłaty drugiej transzy zaliczki jest rozliczenie całości wypłaconej pierwszej transzy zaliczki;¹
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
3. ***Agencja, na warunkach określonych w umowie, **wypłaciła pierwotnemu Beneficjentowi** środki finansowe tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu przez niego zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹
3. ****Agencja na warunkach określonych w umowie: ^{1,2}
- 1) **wypłaciła pierwotnemu Beneficjentowi** pierwszą transzę środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu przez niego zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)^{1,2}
 - 2) **zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi** drugiej transzy środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu przez niego zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1 w wysokości zł. Warunkiem wypłaty drugiej transzy zaliczki jest rozliczenie całości wypłaconej pierwszej transzy zaliczki;^{1,2}
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}

⁵ Należy wskazać właściwy poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji, tj. nie więcej jednak ~~niż 45% lub~~ 65% kosztów kwalifikowalnych operacji na podstawie informacji we wniosku o przyznanie pomocy.

3. *****Agencja na warunkach określonych w umowie: ^{1,2}

1) wypłaciła pierwotnemu Beneficjentowi:

- pierwszą transzę środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu przez niego zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:).^{1,2}
 - drugą transzę środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, w wysokości zł (słownie złotych:). Warunkiem wypłaty drugiej transzy zaliczki było rozliczenie całości wypłaconej pierwszej transzy zaliczki;
 - nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność pośrednią, co stanowi potwierdzenie zrealizowania danego etapu operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych dla tego etapu, Agencja wypłaca Beneficjentowi środki finansowe tytułem zaliczki wyłącznie dla tej części operacji, która nie została jeszcze zrealizowana, w wysokości nie większej jednak niż 50% przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy pozostałych do zrealizowania etapów operacji, dla których nie został jeszcze złożony wniosek o płatność. ^{1,2}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1,2}
5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,2}
6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy Beneficjenta nr.....
....., w^{1,2}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:
 - niezaprzymanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 14,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr nabytych, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zapieczęć kredytów, pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 14,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
 - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,

- c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych albo osoby reprezentującej Beneficjenta w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta lub jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
 - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, w tym:
 - udziału w określonej formie współpracy, w przypadku otrzymania punktów za kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - uczestnictwa w określonym systemie jakości, w przypadku otrzymania punktów za kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu¹
 - h) niepodjęmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - i) prowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów;
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
- a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- 5) ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie. Podział zamówienia publicznego, w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w ustawie PZP jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zamówienia publicznego uznane zostaną za niekwalifikowalne;¹
- 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3;
- 7) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji lub zainstalowania zakupionego sprzętu do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 8) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;

- 9) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu;
 - 10) spełnienia wymagań weterynaryjnych, sanitarnych, ochrony środowiska, a także dotyczących warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz warunków ochrony zwierząt, jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego w odniesieniu do realizowanej operacji, co zostanie udokumentowane przy złożeniu wniosku o płatność końcową.
2. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej lub w terminie od 1. do 30. dnia roboczego po zakończeniu roku obrotowego następującego po roku obrotowym, w którym Beneficjent otrzymał płatność końcową. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do złożenia ww. informacji na każde wezwanie Agencji.
 3. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g, i oraz pkt 9 wraz z wymaganymi przez Agencję, dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.
 4. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
 - 1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 2 i 3;
 - 2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.

§ 6

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Agencji za pomocą PUE dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:¹
 - 1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
 - 2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
 - 3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1, w przypadku, gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność, którego dotyczy postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Beneficjent przedkłada Agencji dokumentację, o której mowa w ust. 1 wraz z oświadczeniem osoby pełniącej funkcję kierownika Zamawiającego lub osoby upoważnionej przez Zamawiającego o zgodności przekazanego materiału z oryginałem.¹
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje:¹
 - 1) kompletną dokumentację zamówienia przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
 - 2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;⁶
 - 3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
 - 4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu.
4. Agencja może żądać innych dokumentów, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania.¹
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki:¹
 - 1) na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:
 - kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego,

⁶ Jeżeli dotyczy.

- uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP;
 - 2) na podstawie innych przepisów niż art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP należy przedstawić uzasadnienie faktyczne i prawne zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki oraz inne dokumenty, jeżeli ich sporządzenie wymagane było przepisami ustawy PZP.
6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
 7. Jeżeli istnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Agencja wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
 8. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Agencja dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty.¹
 9. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent jest informowany za pomocą PUE w terminie 65 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5.¹

§ 7

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy w następujących terminach:
 - a) po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹ /
 - a) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹
 - b) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 7 i 8 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył. Postanowienia § 8 ust. 12-14 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji lub jej etapu¹ przed terminem określonym w ust. 1.
5. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 3 może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji po upływie terminów maksymalnych, o których mowa w § 3 ust. 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tych terminów i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 13 ust. 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji na którymkolwiek jej etapie, czas wydłużenia realizacji operacji nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

§ 8

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt.1.
14. Przywrócenie terminu, o którym mowa w ust. 12 pkt 1 nie ma zastosowania w przypadku, gdy Beneficjent będący następcą prawnym lub nabywcą otrzymał od ARiMR informację o odmowie przyznania pomocy.

15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.
20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 9

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent lub pierwotny Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację lub jej etap¹ zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 7 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu¹, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 16 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi lub pierwotnemu Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi:
 - 1) wraz z wnioskiem o płatność pośrednią rozliczającym pierwszy etap operacji¹/operację¹ w wysokości zł (słownie złotych:),¹
 - 2) wraz z wnioskiem o płatność pośrednią rozliczającym drugi etap operacji w wysokości zł (słownie złotych:),¹
 - jednak nie później niż w dniu dokonania przez Agencję płatności końcowej.^{1,2}
3. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, z uwzględnieniem § 5 ust. 1 pkt 5, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie

poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.

7. W przypadku:

- 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia przez pierwotnego Beneficjenta wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych - kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
- 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji, albo niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g umowy:
 - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że pierwotny Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy,
 - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że pierwotny Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
- 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
- 5) nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia powodującego poniesienie kosztów zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 - koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
- 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona również zwrot dotychczas wypłaconej kwoty pomocy;
- 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 11;
- 8) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania, z zastrzeżeniem pkt 9;¹
- 9) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 2, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne;¹
- 10) stwierdzenia, że Beneficjent lub pierwotny Beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP;¹
- 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
- 12) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny

ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 3% tej kwoty za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym.

8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z zastrzeżeniem, iż nie mogą przekraczać 10% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

§ 10

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 11

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:

- 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią¹/wniosku o płatność końcową¹;
- 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
- 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3-5;
- 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy
- z zastrzeżeniem § 12 ust. 1-3;
- 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6 i pkt 11;
- 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 9 ust. 1;
- 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;

- 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 14 ust. 11 lub w § 16 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 12

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
 - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
 - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
 - h) naruszenia przepisów ustawy PZP – zwrotowi podlega kwota pomocy przypadająca na koszty poniesione z naruszeniem tych przepisów. Wysokość pomniejszenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP,¹
 - i) niekontynuowania operacji albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań, zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie

- zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
- jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
- j) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - k) nieosiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy przez Agencję, zgodnie z §8 regulaminu, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy za niespełnienie tego warunku. Pomoc nie będzie podlegała zwrotowi, jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, a warunek wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na ten wzrost Beneficjent nie miał możliwości złagodzić, co znajdzie uzasadnienie w złożonych wyjaśnieniach i/lub dowodach potwierdzających powyższe okoliczności,
 - l) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym,
 - m) niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań, o której mowa w § 5 ust. 2 – zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy.
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta lub pierwotny Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy;
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część pomocy otrzymanej przez niego lub pierwotnego Beneficjenta w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,2}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,2}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 13

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:

- 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
- 2) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
- 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
- 4) zmiany zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy.

Jednocześnie, nie jest możliwe zmniejszenie powierzchni użytków rolnych gospodarstwa objętej systemem rolnictwa ekologicznego w przypadku, gdy przyznano punkty dotyczące objęcia tym systemem co najmniej 50% użytków rolnych gospodarstwa, z uwzględnieniem założeń przyjętych na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy przez pierwotnego Beneficjenta, a zmiana w tym zakresie spowodowałaby, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy¹;

- 5) zmiany obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w § 2;
- 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli pierwotny Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy;
- 7) uwzględnienia, w trakcie realizacji kolejnego etapu operacji, kwoty pomocy niewypłaconej w ramach rozliczonego etapu operacji, jeżeli nie została dokonana zmiana umowy w tym zakresie, o czym mowa w ust. 3 pkt 1¹.

2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:

- 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 9 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1; 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy Prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
- 3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 7 ust. 1.

3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:

- 1) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy związanych ze:¹
 - a) zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zmniejszona. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - b) zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zwiększona. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 2) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność, którego zakres ma być

zmieniony poprzez aneksowanie umowy. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;

- 3) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność, którego zmiana dotyczy. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - 4) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych wchodzących w skład gospodarstwa na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność w ramach którego została dokonana zmiana. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - 5) zmiany dotyczącej sposobu oraz terminu rozliczenia wypłaconej Beneficjentowi zaliczki na realizację operacji, określonych w § 9 ust. 2, bądź zmiany etapów operacji, w ramach których mają być wypłacone transze zaliczki określone w § 4 ust. 3 - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią, którego zmiana ma dotyczyć.^{1,2}
4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
 5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminów maksymalnych, o których mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
 6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
 7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
 8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 14

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 ust. 2-11 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania pierwotnego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia

oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.

5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:

- 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
- 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaniem Beneficjentowi pomocy, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
- 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;

- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.

6. Agencja wyraża zgodę na:

- 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaniem i wypłatą pomocy,
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
- 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
 - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy,
 - b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
 - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych;
- 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
 - a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków pierwotnego Beneficjenta, związanych z przyznaniem i wypłatą pomocy oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu,
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji

operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.

8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.
9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.
10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.
11. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażeniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.
12. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 11, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
13. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 16 ust. 2 - 4.
14. Jeżeli zobowiązania Beneficjenta, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie zostaną przejęte przez nabywcę albo następcę prawnego lub nabywca albo następca prawny nie spełnia warunków przyznania pomocy lub nabywca albo następca prawny nie złożył weksla, o którym mowa w ust. 11, to ARiMR wzywa odpowiednio pierwotnego Beneficjenta albo następcę prawnego do zwrotu wypłaconej pomocy, z zastrzeżeniem § 15.
15. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 15

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
 - 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
 - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarza żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.

3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 16

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
 - 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub^{1,2}
 - 2) do dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią¹/wniosku o płatność końcową¹, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 8 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy zaliczkę wypłacono pierwotnemu Beneficjentowi albo nie przyznano zaliczki;¹
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisijnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisijnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 18

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem

spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.

2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej / całkowitej korekcie kwoty pomocy do wypłaty, lub
 - 3) informacji z oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego¹.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 19

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 poz. 1741, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 11) rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12, z późn. zm.);

- 15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197, z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23, z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8, z późn. zm.);
- 19) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu;
- 20) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 29 grudnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M.P. poz. 25) oraz zapisy podrozdziału IV.4.i sekcji IV.2.7. ust. 4 Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 3 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199);
- 21) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 22) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie

zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);

- 23) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
- 24) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 17 grudnia 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M.P. poz. 1292).

§ 20

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością¹;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 21

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)	Koszt ¹	
			Jednostka miary	Ilość (liczba)		Etap I (PLN)	Etap II (PLN)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)						
A	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]						
1.	Koszt						
...							
...							
B	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]						
1.	Koszt						
...							
Suma I:							
II	Koszty ogólne (Ko)						
1	Koszt						
...							
Suma II:							
Suma I+II (Ki + Ko)							

¹ Podział kosztów na etapy dotyczy inwestycji wieloetapowych. W przypadku operacji jednoetapowej kolumny te nie powinny być widoczne.

WYKAZ DZIAŁEK, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA TRWALE ZWIĄZANA Z NIERUCHOMOŚCIĄ

[illegible]

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje), tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje). Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje).